

מסורת הש"ס

(א) מדרש סט: ז"ק עג: תמורה כה: ירושי דמאי פ"ז ה"ה, (ב) פסחים סג, חולין ע"ז, ו"ג, (ג) מנחות י"ג, (ד) דף כ"ו, (ה) לקמן ק"ו, (ו) מנחות י"א:, (ז) פסחים סב:, (ח) לקמן סה:

הגהות הב"ח

(א) גבי' וחס משאמר הרי זו תמורת עולה נמלך: (ב) רש"י ד"ה אמר ליה מי ודי רמתי מתעבתי כל חוד וחד כסוף שמיטה ומד: (ג) ד"ה ישנה וכו' במתניתין דתמורה:

שינויי גוסהארות

[א] זו תמורת עולה (ב"ב: ובה"ב ב"ק ותמורה): [ב] אמר ליה רבא (ש"ס: ג') ל"ל דבי, וכן הללן (ש"ס: ד') נמי כגון דאמר קובץ דמנחה חוץ לזמנו וקובץ דלבונה חוץ לזמנו (ח: [ג] מ"א קורט: ועי' מנחות דף ק"א (ב"ב: ועי' צ"ח: [ד] מ"א אפי' (ג"ו:)) ונמנמי' גרים רבא: [ו] זה לה כהן (בבב"ד י"ד:): [ז] ב"ש ט"ג ט"ד נדף (פסחים י"ד:): [ח] חילוי כהאת או (כתח"ל): [ט] א"ח"ל בתמורת עולה ושלמים ששטה כו' (ל' להצותה לזנוה' ולשלמים לל"ל (ג"ו: [א] ה"א רדאי חד (ש"ס: [ג] אימלוכו דרוא (ש"ס: [ד] ביהו וחד ל"ל (ש"ס: בתח"ל: [ה] כסוף שמיטה גומינא נמי בהחילתה (כתח"ל): [ו] ל"ל בשמיטה (ש"ס: [ז] ב"ש מקח מה שנסוגריים וכן למח כתיב: אצל כתיבי חילת: [ח] מולוקת בתמורת עולה ושלמים בהצות כו' (ב"ב: וכו"ה כדכ"ט נק ללא מקח מינה ממנתי' ונל"ק: העיבר מינות אלו אמר מינה כהן מולוקת קרקסין: [ט] כדשלת (ש"ס: [א] דמנחה (ש"ס: [בא] מ"א פליגי שנהרגה בשמיטה ובגון שהקטיב כו' (ש"ס: [בב] מ"א קורט' (ג"ו:)) כש"מ קומץ תלבונה: [גב] ל"ל דהני (ש"ס: [ד] כה"ה כגון דאמר: [ה] לנהמון (ש"ס: [ו] זה אפילו ביה איני וי"ל דהבא משבחה ביה ל"ל (ש"ס: מ"א דמשבחה ליהאנן כגון דאמר בו וכו"ה הניכרס כד"ש כגון מדרש דף ס"ט ע"ב ע"ש (ב"ב: [ז] מינייהו מיהית ודו מינייהו כמפקת (ש"ס: [ח] ל"ל גמי דיק (ש"ס: [ט] בהמורה כהן כעד מעורביה: יו' ה"א אפי' (הג"ר: [ל] היום אמר אבי כו' ה"ל (ב"ב: [א] ל"ל הרי (ש"ס: [ב] ל"ל ה"ה (ש"ס: [ג] ל"ל ה"ה (ש"ס: [ד] מ"ה צ"ח (ש"ס: [ה] מ"ה צ"ח (ש"ס: [ו] וכו' הוציה דכספון ללא' א"ן ע"ן הלוקן: [ז] כגולין טובה דביהן דתולקע עמו, והשאר נתקן:

ליקוטים

אמר אביי בהא ודאי מודה ר"ב. וטעמו דאביי כדפרשש דפי כידע פערטיב (תמורה דף כו צ"א) וטעמא דר"מ משום הדיו כמו תחלו זו ואח"כ תחלו זו מדרהת ליה לזמניו תמורת עולה ושלמים ואמר תמורת עולה תמורת שלמים, אבל רבא פליג עליה וקאמר וצריכי' עמיהו חילוקי דקדשין דרבא וטעמא על ר"מ משום דדעתו על אדאס אס יכולין שניהם לחלו' חילול ואם לאו תפוס לשון ראשון דרעתיה אקמו, ומ"כ ז"ק ע"ג ש"ס:

שיטה מקובצת

אלא לאילפא באי זו הבבל, לזכא למנר דנקיט ליה משום עבודה טען שמי עבודתו כיון דלעי מרסא טעם חדש, אבל ל"י וחתן ניחא דמלאה לו טעם חדש דלמתיין תפוס ללול קאמר ר' יהודה ככל ענין א"ל אמת דהיא' למשנת א"ל קדשה הו' פיגול משום דתפוס לשון ראשון, אבל לאילפא א"ל הו' הכלל ככל ענין דהיכי יהי' בעצרה' אמת או שפיר משנת אפילו קדמה משנת א"ל וכו' (ש"ס: [א] ת"י זו הבבל: תמורת עולה ושלימים בהו' כו' בקונטרס מ' ומתמורת עולה ושלמים דתפוס לשון ראשון, דהא מינה נתקן דאי הו' טעמא דר"מ גבי תמורת עולה ומתורת שלמים תפוס לשון ראשון, לכן נראה למנר דלא נקט בקונטרס לשון ראשון אלא כיון, וכן ר"מ דהא תמורת עולה שהיא דבריו ראשון משום דמנחה אימלוכי הוא והו' כאילו אמר תחול זו ואח"כ תחול זו ולא חילל קדשה שנית, וכן ר"מ דהא תמורת עולה ושלמים דלא תסדר אימלוכי הוא אימת תתפי' מרבייהו, או דלמנח אימת דעמיה דר"מ הו' תמורת עולה ושלמים דתפוס לשון ראשון ואי' בתמורת עולה ושלמים נמנא ע"כ הו' כפי: לחצות בהו' כו' פי' בקונטרס מ' וכספון בתורה:

אין רישא צשטי עזודום, דהא מפרש צהדיא, סיפא איכא לאוקמא דצמרוייהו פליגי: היינו דקמתי **זה הכלל** לאימיוי עבודה אחת: **טן הסס**, במסקנת תמורה: הרי זו **תמורת עולה תמורת שלמים**, שהעמיד צהמת חולין אצל שמים אחת עולה ואחת שלמים ואמר הרי זו תמורת

עולה תמורת שלמים: הרי זו תמורת עולה, תפוס לשון ראשון ואין קדושה חלה על קדושה: **הואיל ואי אפשר לקרות שמי שמום לאחס**, והולרך להקדים **ז** [א] **אמר זה**: דבריו קיימין. **דיברה** [ח] ומימכר ויציל דצמרי חליה עולה וצדמי חליה שלמים וכן מפרש צתמורה **ז**: ה"ג **איבעיא** לכו הרי זו **תמורת עולה ושלמים מהו**, מי אמרי' הא דפליגי ר' מאיר ואמר תפוס לשון ראשון משום דאמר תמורת תמורת תרי וימני והוה ליה כמנלך אבל הכא דאמר תמורת עולה ושלמים חד דיברה' הוא ותרוייהו חיליי' או דלמח דמסוס לשון ראשון לעולם ופשטה קדושת עולה צכולה ותו לא אמו שלמים וחיליי': **לחלוס מהו**, א"ח"ל [א] פשטה קדושת עולה צכולה אמר הרי (ו) צהמה זו לחלוס [א] לעולה ושלמים מאי ה"ל [ב] חד דיברה' הוא ואין זה חל צלח או א'ו דלמנח א"ל דפשטה בצלגלא פשטה צכולה ולא אמו שלמים וחיליי': **והרי שמיטה**, דקמתי מתני' לאכול כוית למחר כוית צחון: **דני לחלוס דמי**, דלאו מיהדר אימלוכי [ג] שהרי כמה וימים יש זה וחד דיברה' הוא ופליגי וקא"ר יהודה תפוס לשון ראשון ור' מאיר דתמורה צשיטת רכי יהודה דמתנימין קאי דלמתינה צשמעתין ר"מ צשיטת רכי יהודה אמרה: **אמר ליה מי ספרה אינה לשמיטה אלא לצסוף**, דלהוי הך מרתי מחשבות [ג] צסוף שמיטה [ד] וחד דיברה' הוא ואפי' הכי נמנא ר' יהודה תפוס לשון ראשון: **ישנה לשמיטה מסחילה ועד סוף**, וכי היכי דמתינה מחשבה צסוף [ג] מהינח בתחילתה ומתוקמא מתני' כגון דלמר שמיטת [ח] סימן ראשון חוץ לזמנו ובשמיטת סימן שני חוץ למקומו ואית ליה לרבי יהודה מפגלים צחתי מתי' [ג] דהיינו חד סימן ותרי צברוי נינהו ואיפגל ליה מדצורה קדמאה אצל לחלוס דחד צבור הוא מודי, [ו] ומנהכל שמיטין דרצח אליבא דר"מ סצירה ליה אינה לשמיטה אלא צסוף מדיליף עדיין היא מחלוקת [ג] וממתני' והיינו דלמר צתמיד נשחט (פסחים דף סג), נימא קצברי אחרים אין לשמיטה אלא לצסוף וכדצבח דלמר רצח עדיין היא מחלוקת [ח] וממתני' תמורת עולה ושלמים כלחלוס דאחרים היינו רכי מאיר ורצח מוקי דלרבי מאיר אינה לשמיטה אלא לצסוף): **הרי קמייה**, דפליגי רכי יהודה ורצנן צה צפרק קמא דמנחות (דף יג), כי מחשב לאכול כוית למחר כוית צחון כו': **דני לחלוס דמי**, דחד דיברה' הוא וימיס הרצה יש ולא מיהדר אימלוכי הוא והכא ליכא פלוגי צתרי צבורי כדפלגא [א] בשמיטה צ' סימנין: **דלמר קומץ מנחה** [ב] כו', שהמנחה יש לה שני מתירין קומצן והלצונה וכי פליגי רכי יהודה ורצנן לאו בקמייה פליגי דאין קמייה בלצונה אלא בהקטרה פליגי [א] שהיא עבודה בכל אחת ואחת ובגון שהקטרי קומצן מנחה על מנח לאכול כוית למחר וקומצן [ב] לצונה על מנח לאכול כוית צחון ואית ליה לרבי יהודה מפגלין צחתי מתי' וכיון דהיינו [ג] תרי צברוי נינהו מקמא איפגלא לה אצל צקמייה דחד מתי' הוא לא פליג רכי יהודה: **מנחס חוטא**, מטמא מקדש או שמיעת הקול מצילא מנחה צדלי דלות כתיבי לא יתן עליה לצונה (ויקרא ה): **פליגי בצפסיעות**, ובמחשבת הולכה דלמר [ד] צפסיעה ראשונה חוץ לזמנו ובצפסיעה שניה אמר חוץ למקומו דהו' להו' תרי צברוי: **מתני דרצחי**, תני מתנייתא דרצחי' דכלחלוס מודי רכי מאיר: **מתני דרצחא**, תני מתנייתא דרצחא דכלחלוס נמי פליג רכי מאיר: **כי**

דלמר שמיטת [ח] סימן ראשון חוץ לזמנו ובשמיטת סימן שני חוץ למקומו ואית ליה לרבי יהודה מפגלים צחתי מתי' [ג] דהיינו חד סימן ותרי צברוי נינהו ואיפגל ליה מדצורה קדמאה אצל לחלוס דחד צבור הוא מודי, [ו] ומנהכל שמיטין דרצח אליבא דר"מ סצירה ליה אינה לשמיטה אלא צסוף מדיליף עדיין היא מחלוקת [ג] וממתני' והיינו דלמר צתמיד נשחט (פסחים דף סג), נימא קצברי אחרים אין לשמיטה אלא לצסוף וכדצבח דלמר רצח עדיין היא מחלוקת [ח] וממתני' תמורת עולה ושלמים כלחלוס דאחרים היינו רכי מאיר ורצח מוקי דלרבי מאיר אינה לשמיטה אלא לצסוף): **הרי קמייה**, דפליגי רכי יהודה ורצנן צה צפרק קמא דמנחות (דף יג), כי מחשב לאכול כוית למחר כוית צחון כו': **דני לחלוס דמי**, דחד דיברה' הוא וימיס הרצה יש ולא מיהדר אימלוכי הוא והכא ליכא פלוגי צתרי צבורי כדפלגא [א] בשמיטה צ' סימנין: **דלמר קומץ מנחה** [ב] כו', שהמנחה יש לה שני מתירין קומצן והלצונה וכי פליגי רכי יהודה ורצנן לאו בקמייה פליגי דאין קמייה בלצונה אלא בהקטרה פליגי [א] שהיא עבודה בכל אחת ואחת ובגון שהקטרי קומצן מנחה על מנח לאכול כוית למחר וקומצן [ב] לצונה על מנח לאכול כוית צחון ואית ליה לרבי יהודה מפגלין צחתי מתי' וכיון דהיינו [ג] תרי צברוי נינהו מקמא איפגלא לה אצל צקמייה דחד מתי' הוא לא פליג רכי יהודה: **מנחס חוטא**, מטמא מקדש או שמיעת הקול מצילא מנחה צדלי דלות כתיבי לא יתן עליה לצונה (ויקרא ה): **פליגי בצפסיעות**, ובמחשבת הולכה דלמר [ד] צפסיעה ראשונה חוץ לזמנו ובצפסיעה שניה אמר חוץ למקומו דהו' להו' תרי צברוי: **מתני דרצחי**, תני מתנייתא דרצחי' דכלחלוס מודי רכי מאיר: **מתני דרצחא**, תני מתנייתא דרצחא דכלחלוס נמי פליג רכי מאיר: **כי**

ליה אינה לשמיטה אלא לצסוף והיינו כריש לקיש דפרק שני דחולין [א] והכלת כרבי ויחנן לגבי ר"ל צר מתלת ויש לומר דשאי' הכא [ג] מוקאמר לה ר"ל צממיה דלוי סבא ויש לתמוה רצח דפרין ליה לאציו וק"ר דס"ל אינה לשמיטה אלא לצסוף תיקשי ליה מתני' [א] דהקדים מולים לערלים כבר ערלים למולים פסול הרי צסוף שמיטה חל דיבור ראשון ולא שני דאי הוו חיליי תרווייהו הא קיימא לן דמקנח ערלה לא פסלה: **והרי קמיצה דבי לחצות דמי ופליגי**, תימה דלא פריך ממליקה דחטאת העוף דפליגי [ח] דחטאת [ח] העוף דתפוס צמינה אחד וליכא שני ממירין ויש לומר דלריכא שמי ממירין כגון מפרקת וסימן אחד:

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

ל

אמר רבי יוסי אם לרבך נתכוון מתחילה, פרק מרובה (צ"ק דף עג:) אמרינן מרי תוך כדי דיבור הוו חד כדי שאילת רב לתלמיד דווטר וחד כדי שאילת תלמיד לרב דנפיש ותוך כדי דיבור קטן מודה רבי יוסי דמועיל דיבורו והכי קאמר אס אמר תמורת

שלמים צחון כדי דיבור קטן של תמורת עולה דהשתא דומה דנתכוון [ח] ממחילה לכך ואפי' עומד וזוח שלא נתכוון הואיל ואי אפשר להוציא שמי שמום לאחת דבריו קיימין, ומנלך קרי ליה חוץ כדי דיבור גדול כשאלמרו לאחר כדי דיבור קטן שדומה למנלך ואפי' אומר שנתכוון מתחלה לשנייה לא אמר כלום: **דבריו קיימיים**, ואח"כ והא אמרינן צפ"צ דקדושין (דף יג:) ובעירובין פרק מי שהוציאורו (דף יג:) **וצפ"ע** נערה המאורסה (מדרש סט:): **כל שאינו צוה אחר זה** [א] **צוה אחת** וזו המלך ואמר הרי זו תמורת עולה [ב] **ואם משאמר הרי זו תמורת עולה** [ב] **ונמלך ואמר הרי זו תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה** [ב] **עולה איבעיא** להו הרי זו תמורת עולה ושלמים מהו לחצות מהו אמר אביי בהא ודאי מודה רבי מאיר רבא אמר עדיין היא מחלוקת אמר [ג] רבא לאביי לדירך דאמרת בהא ודאי מודה רבי מאיר הרי שחיטה דלכי [ג] לחצות דמי ופליגי אמר ליה [ג] מי סברת אינה לשחיטה אלא לבסוף ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ומשנתנו דאמר סימן ראשון חוץ לזמנו שני חוץ לבקומו הרי קמיצה דלכי לחצות דמי' ופליגי התם נמי [ד] שהקטיר קומץ מנחה חוץ לזמנו קומץ [ח] לבונה חוץ לבקומו הרי קומץ דמנחת חוטא לריבא לבונה בהדיה ופליגי לא פליגי אמר רב אשי [א] אם תימצי לומר פליגי פליגי בצפסיעות רב שימו בר אשי מתני כדאביי רב הונא בר נתן מתני כדרבא כי אחא רב דימי אמר רבי מאיר בשיטת רבי יהודה אמרה דאמר תפוס לשון ראשון דתנן אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה את מחשבת המקום פיגול וחייבין עליו כרת

(דף ז:) חלייך צחתי פרוטה וחלייך צחתי פרוטה דאינה מקודשת וקמציעא ליה שני חלייך צפרוטה מהו לא שייך למימר תפשוט מדרצה דלמר כל

שאינו צוה אחר זה אפי' צבת אחת אינו דכל שאינו צוה אחר זה מיירי צדצר שאין השני יכול לחלו מחמת שחל הראשון תחלה כגון שמי אחיות ושמי תרומות ושמי מעשרות הלכך צבת אחת אינו משום דהי' מינייהו [א] מפקת אצל גבי קדושין צוה אחר זה אינו לא זה ולא זה אצל צבת אחת מפסי תרווייהו והא דלמר צסוף פ"ק דמנחות (דף יא), היכי דמי ריצה שמנה כגון שהפריש לה שני לוגין ומשמע קלת מתוך הסוגיא שיש צתיה קדושת הגוף וגבי חסר לצונמה דדייק [ח] הסס [ז] הא יתר כשרה (ש"ס: [ח] יתר פסולה] ומפרשי ש כגון שהפריש לה שני קמניס ואכשרה קאי כדפרישתי הסס והשתא היכי קדשי הא אמרי' כל שאינו צוה אחר זה צבת אחת אינו ונראה לפרש כגון דלמר יקדש קומץ אחד מתוך שני קמניס כדלמר צפרק תהודה (שס עמ:): **וצפ"צ** דקדושין (דף נה), גבי תודה ששחטה על שמוניס חלוט הכל מודים היכל דלמר ליקדשו מ' מתוך שמוניס קדשי: **לחצות** מהו, פי' צקונט' דלמר הרי צהמה זו לחלוטה ולעולה ושלמים ואין זה דומה לחליה עולה וחליה שלמים דפליגי דצדאי (שמורה [ג]) (דף יד, ו) וצפרק כילד מערימין (דף נט) אצל צפי' תמיד נשחט [פסחים סג, ג] לא דקדק בעוטרס שצדאי דשמעתין ופי' לחלוט כגון דלמר חליה תמורת עולה וחליה תמורת שלמים ור"ח מפרש לחלוט כגון דלמר לחאי היום תיהוי עולה ושלמים א"נ עולה ושלמים תהוי לחאי היום [ז]: **אמר אביי** בהא ודאי מודה ר"מ, ופרין והרי שמיטה דכי לחלוט דמי דכיון דאינה לשמיטה אלא לצסוף היכי [א] הוציא לה דיצורים קודם שיהא סוף שמיטה והוי כאליו אמר לצסוף [ג] שמיטה יהא כוית אחת לזמנו וכוית אחת למקומו: [ביביך] **לראשון חוץ לזמנו**, ודווקא סימן אחד דהוי דצר המסוסי ומפגלין צחתי מתי' אצל אס אמר משהו ראשון חוץ לזמנו ומשהו שני חוץ למקומו לא הוי פיגול אע"ג דמפגלין צחתי מתי' כיון דלא הוי דצר המסוסי ולא דמי לפסיעות ואח"כ דמשמע הכא דרצח סצירה (דף טט:) **ושמעין ליה לרצח צפרק החולין** (בימות לו), דככולי הש"ס למקומו, ולא מיירי בקמילה כי אס בהקטרה דיש שני ממירין קומץ וצויה, ולא מלי' לשני' גבי מנחה כגון שהקטיר חתי קומץ חוץ לזמנו וחתי קומץ חוץ למקומו דכיון דלא הו' [דבין] מסוסי לא מסי' אפילו למי' מפגלין צחתי מתי', ואח"כ מי"ש מחטאת העוף (משום [לעז"כ] דאין בו חלל סימן אחד אמרינן שייך ביה תפוס לשון ראשון למי' מפגלין צחתי מתי', וי"ל דכיון [ז] דכוי' בני אדם חולקין עמו מתפרקת הו' אפי' כתיב סימנין (הור"פ: דף תרד"ה לחצות בו) ואי' זה דומה לחצייה קריה וחצייה שלישים בו, דהתם שחא מתחלה לא היה נעמה אלא לעולה, אבל כתי' חוץ לחצות בלשון (וח) לחלוט ודאי למרוייהו ארסיין, מיהא אס כן נריך לבניה הספרים לחלוטה וכלל הספרים גרסיין לחלוט ור"מ כו' (ששון ור"פ: דף יג:):

עין משפט ונר מצוה

קבר א מ"י פ"ב מהל' תמורה הלכה ד:

מוסף רש"י

הרי זו תמורת עולה, דאית ליה לר"מ תפוס לשון ראשון (פסחים ג, טג: ע"ג תמורה כה:): ה"ג תמורת שלמים, ולא גרסינן ותמורת שלמים (ב"ק עג:) דבריו קיימין, דלף בגמר דבריו ארס תפוס (פסחים ג, טג:), וחליה תמורת עולה וחליה תמורת שלמים ותרעה יעד שחמאנא וממכר ויציל צדמי חליה תמורת עולה וצדמי חליה תמורת שלמים, וכהכי עסקין שחיי לפניו עולה ושלמים כשמיירי את זו כסן (תמורה כה:) לחצות מהו, אמר חליה עולה וחליה שלמים, מי מודה כה ר"מ או לא, מי אמרינן טעמא דר"מ משום דמנלך הוא, וכיון דחל שט עולה זו ולא קפקע, אבל כי אמר למלחין כולו למימר הכי, או דלמח כיון דפשטא ביה קדושת עולה כרישא זו לא חיללא קדושת שלמים: הרי שחיטה דלכי לחצות דמי ופליגי, דקף פלג ר' יהודה ארצנן ואמר כר"מ תפוס לשון ראשון דקאמר זה הכלל כל שמתעבד ותן קדמה למחשבת מקום פיגול חייבין עליו כרת, לא שחא בעצרה אחת ולא ששמי עצרות שחשב בעצרה שניה מחשבת פסול צחר מחשבת פיגול לא מפקת ליה מיד פיגול דתפוס לשון ראשון, ורבנן סברי אף בגמר דבריו ארס תפוס והוא לא בחלל עצרה עירובי מחשבות ולא קרי מחשבת כמלטהו, ואנן בעינן דלא ליהי' אפי' כלי פסול לחרישא, דהרמאה כתיב ביה, לחלל מאן דאית ליה תפוס לשון ראשון אפילו למלחין אית ליה דהא וימי טובא כי צווח ופליג ר' יהודה (פסחים ג, טג:) אינה לשחיטה אלא לבסוף, אין השמיטה קרייה שמיטה אלא בקופס (חוריו [בב, ג]) ומדא מתעבד היא (פסחים טג) ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, הכל קרוי שמיטה (חולין ט:):

שיטה מקובצת (המשך)

למנוע על לכך פי' ר"ח דהיי' לחלוט היום הסיח בהסס זו חליה לחי' תמורת עולה וחליה תמורת שלמים מהו, פי' מי אמרינן דדוקא כי אמר תמורת עולה ושלמים נלא (היה) [קצנן] זמן שחלל הקדושה א"כ דעמו שחול (מרי) הקדושה מיד שהוציא הדטר, ואי' כיון שהקדוש עולה ושלמים מיד פשטה (דקדושין) עולה צבולה, אבל כי אמר לחלוט היום (יפלו) [וחולין] שניהם אפי' כי אמר תמורה כי' פשטום מ"מ אין דעמו שחול הקדושה (אלא) עד אחת שחול שחל ואי' אין לחלח הקדמה לתבתי' כלל דהא מנחן שחלוט הקדושה עליה כרי' ילא הרינו מפי' נג דבור שני צדצדמיס ואי' מרוייהו חיליי צברג אחד ולא שייך כאן טעמא דתפוס לשון ראשון, או דלמח מ"מ איכא למימר דשמנוי היה שחולו הקדושה כדקך דבריו ואי' שייך מנו כן תפוס לשון ראשון (הור"פ: דף יד) שחיבה רכי דריות רבות, תימה דהא שמיטה לא דמי להא לחלוט, דהצברא נראה טפי דדמי לתמורת עולה ותמורת שלמים דהא מ"מ [מתין] כוית חוץ וכוית תמרה, וי"ל דלא דמי, דהכא כדוילי' הו' דבור אחד ואין זו ראשון וצריכי' עמיהו צחלוחי קריב, ואי' כשאלמ' כוית כוית מתי' וימני א"ל לשון ראשון תמרה את צברוי כמו תמורת עולה ותמורת שלמים, דהתם נראה שפיר שהא מנלך דעולה ושלמים לא שייכי בצהמה אחת כפי"ה, ולפי' ר"ח ה"פ והרי שמיטה כו' דפי' דאינה לשמיטה אלא לצסוף ואי' אפשר דלחנן עמי משבחות לוי חיי רק טעט קודם שהשחי' סוף שמיטה וכשגמר לחו' מנח' כבר לחון שני המשבחות כגמרי מוקדס, ואי' מ' דמי מנח' להא דלמר לחלוט לפי מה שפי' דהא ר"ל לחלוט היום, ומסקי' דישנה לשמיטה מתחילה ועד סוף, ובגון דלמר סימן ראשון דהוי דצר מסוסי ומפגלין כו' עד תמשיים כמכחו צתרי' סימן והואיל ומתעבד צמימן ראשון ובשני אפי' י' זו תריעה סהות לחשוט שמי מחשבות בעינן שמיטה, ואי' חלה להצברא קודם שחשב השניה ותמיא מנח' לתמורת עולה ושלמים (הור"פ: